

365

DNÍ

s papežem Lvem XIV.

Láska změní i to
nejtvrdší srdce

karmelitánské
nakladatelství

Edice **365**

365

dní s papežem Lvem XIV.

Láska změnila
i to nejtvrdší srdce

karmelitánské
nakladatelství

KATALOGIZACE V KNIZE - NÁRODNÍ KNIHOVNA ČR

Lev XIV., papež, 1955-

365 dní s papežem Lvem XIV. : láska změnila i to nejtvrďší srdce / promluvy a texty papeže Lva XIV. ... přeložila česká redakce Vatikánského rozhlasu. -- V Praze : Karmelitánské nakladatelství, 2026. -- 397 stran. -- (365 ; svazek 6.)

Přeloženo z italštiny -- Vydalo Karmelitánské nakladatelství ve společnosti KatMedia, s.r.o.

ISBN 978-80-7566-783-0 (vázáno)

* 27-184 * 27-423.79 * 27-4 * 272-1/-9 * 27-766 * 27-662:3 *
272-732.2-051 * 2-474-256-277 * 316.64 * 2-231 * (042.5) *
(0:82-5) * (0:82-97)

- Lev XIV., papež, 1955-
- Bůh a člověk
- křesťanská láska
- křesťanský život
- učení katolické církve
- evangelizace
- křesťanství a společnost -- 21. století
- papežové -- 21. století
- biblická interpretace
- názory a postoje
- biblické citáty
- denní četba
- promluvy
- kázání
- náboženské texty

27-5 - Liturgie. Křesťanské umění a symbolika. Duchovní život
[5]

*Automatizované vytěžování textů a dat ve smyslu čl. 4 směrnice
2019/790/EU je bez souhlasu majitele práv zakázáno.*

© Libreria Editrice Vaticana, Città del Vaticano, 2026
Czech edition © KatMedia, s. r. o., Praha, 2026

ISBN 978-80-7566-783-0

Slovo úvodem

Milí čtenáři,

před časem jsem si jednomu člověku posteskl, že mám málo času na čtení. Poradil mně, že na to existuje snadný recept: přečíst každý den třeba jen jednu nebo dvě stránky. Takovým způsobem, poznamenal, se přece dá přečíst i několik knih za rok.

Tento svazek s 365 myšlenkami našeho papeže Lva nám umožňuje udělat podobnou zkušenost. A dostáváme k tomu i bonus. Svatý otec totiž rád cituje svatého Augustina a často z jeho děl vybírá málo známé, ale cenné myšlenky. V komentáři k Janovu evangeliu tak Augustin píše: „Se světem se člověk musí snažit navázat vztah, který mu umožní používat ho, aniž by se stal jeho otrokem. Vstoupili jsme do světa jako pocestní, procházíme jím jako poutníci a nejsme tu proto, abychom v něm zůstali.“

Přeji vám, milí čtenáři, aby vás tyto inspirace doprovázely při pouti všemi dny roku. Kdykoli po knize sáhnete, může vám den prosvítit nový podnět. I kdyby vám v srdci uvízla jen jediná myšlenka, která vám pomůže na další cestě, bude to stát za to.

Mons. Josef Nuzík, arcibiskup olomoucký

Od papežových slov k přátelství s Bohem

Když redaktor pracuje na knize, dostává se mu zvláštního daru: je pohlcen. V rozpracovaném textu bydlí, žije, jednotlivé obrazy na něj vykukují z každodenních situací, před usnutím se mu před očima míhají úryvky a myšlenky, text se mu promítá do snů.

Toto přebývání v textu se často mění v přebývání v autorovi: redaktor nasává jeho způsob myšlení, vyjadřování, humoru, intenzivněji si všímá opakovaných či akcentovaných témat, po nějaké době dokonce předjímá tok myšlenek a asociací svého autora. Je rád, když se trefí, a někdy je ještě raději, když je překvapen jinakostí.

Někdy na této společné cestě redaktora a autora dochází k navázání vztahu: člověk má najednou pocit, že má přítele, někoho velmi blízkého. Blízkého proto, že mu ten někdo – autor – umožnil nahlédnout do svého nejvnitřnějšího zákoutí. Toto přátelství není iluzorní ani jednostranné. Autor přece píše, aby oslovil, aby se dotkl srdce druhých, aby podnítil rozum a vnímavost svých čtenářů.

A tak je tomu, milé čtenářky a milí čtenáři, i u publikace, kterou vám předkládáme. Zveme vás na kus společné cesty s papežem Lvem. A protože je to kus velkorysý – pokrývá celý kalendářní rok –, máte i vy možnost v papeži Lvovi takřikajíc bydlet. Každodenní setkávání s jeho myšlením, jeho akcenty, jeho vírou a v neposlední řadě jeho lidskostí snad vytvoří ještě užší vztah – jste zváni

k přátelství s papežem. A nejen to. Tento blízký vztah k papežovým slovům se může stát předsíní-
kou či mostem k přátelství ještě většímu, k přátel-
ství s Bohem. Čtěte a přesvědčte se!

Kristina Veselá, editorka

LEDEN

1. ledna – Matka Boží, Panna Maria

Přijala Syna a dala ho světu

Svatý Augustin učil, že v Marii „se Stvořitel člověka stal člověkem: aby, ačkoli byl vládcem hvězd, mohl sát z ženského prsu; ačkoli byl chlebem, mohl mít hlad; (...) aby nás osvobodil, ačkoli jsme toho nebyli hodni“. Připomínal tak jeden ze základních rysů Boží tváře – naprostou nezištnost jeho lásky, díky níž se nám představuje jako „neozbrojený a odzbrojující“, nahý, bezbranný jako novorozeně v kolébce. A to proto, aby nás naučil, že svět nezachráníme ostřením mečů (...), ale spíše neúnavným úsilím o porozumění, odpuštění, osvobození a přijetí všech, bez kalkulů a beze strachu.

To je Boží tvář, již Maria dovolila, aby se formovala a rostla v jejím lůně, a naprosto proměnila její život. Je to tvář, kterou zvěstovala radostným a jemným světlem očí nastávající matky; tvář, jejíž krásu den za dnem kontemplovala, když Ježíš rostl jako dítě, chlapec a mladík v jejím domě; a kterou pak následovala se srdcem pokorné učednice, když on kráčet po stezkách svého poslání až ke kříži a vzkříšení. Aby tak mohla žít, také ona odložila veškerou obranu, vzdala se očekávání, nároků a záruk, jak to umí matky, a bezvýhradně zasvětila svůj život Synu, kterého přijala skrze milost, aby jej sama znovu vrátila světu.

2. ledna

Stavějme mosty

Bůh nás miluje, Bůh miluje vás všechny a zlo nezvítězí! Jsme všichni v Božích rukou. Proto se nebojte, spojte se ruku v ruce s Bohem a mezi sebou a jděme vpřed. Jsme Kristovi učedníci. Kristus nás předchází. Svět potřebuje jeho světlo. Lidstvo ho potřebuje jako most, aby mohlo být dosaženo Bohem a jeho láskou. Pomozte nám také vy, pomozte si navzájem budovat mosty dialogem, setkáváním, sjednocením všech, abychom byli jedním lidem žijícím v míru. (...) Musíme společně hledat, jak být misijní církví, církví, která buduje mosty, dialog, vždy otevřenou přijímat jako toto náměstí s otevřenou náručí. Všechny, všechny, kteří potřebují naši lásku, naši přítomnost, dialog a lásku.

3. ledna

Aby každý pocítil, že se narodil Mesiáš

Mudrcové přinášejí do Jeruzaléma jednoduchou a zásadní otázku: „Kde je ten narozený?“ (Mt 2,2). Jak je důležité, aby každý, kdo překročí práh církve, pocítil, že se tam právě narodil Mesiáš, že se tam shromažďuje společenství, v němž se zrodila naděje, že právě tam se odehrává příběh života! (...) Je možné začít znovu, ba dokonce jsme teprve na začátku, Pán chce růst mezi námi, chce být Bohem-s-námi. Ano, Bůh zpochybňuje stávající řád: má sny, které i dnes vdechuje svým prorokům; je odhodlán vysvobodit nás ze starých i nových forem otroctví; do svých skutků milosrdenství, do zázraků své spravedlnosti zapojuje mladé i staré, chudé i bohaté, muže i ženy, svaté i hříšníky. Nepůsobí rozruch, jeho království však již klíčí po celém světě.

4. ledna

Ježíš – Bůh blízký a přístupný

Ježíš je Kristus, Syn živého Boha, tedy jediný Spasitel a ten, který zjevuje tvář Otce.

V něm se Bůh, aby se stal blízkým a přístupným lidem, zjevil nám v důvěřivých očích dítěte, v živé mysli mladíka, ve zralých rysech muže (srov. *Gaudium et spes*, 22), až se po svém vzkříšení ukázal svým učedníkům v oslaveném těle. Tak nám ukázal vzor svatého lidství, který můžeme všichni napodobovat, spolu se slibem věčného osudu, který však přesahuje všechny naše meze a schopnosti.

5. ledna

Boží sny jsou větší než naše

V evangeliím vyprávění i v našich betlémech mudrcové přinášejí Dítěti Ježíši vzácné dary: zlato, kadidlo a myrhu (srov. *Mt 2,11*). Nezdá se, že by byly dítěti užitečné, ale vyjadřují záměr, který nás (...) vede k hluboké reflexi.

Mnoho dává, kdo dává všechno. Vzpomeňme si na chudou vdovu, které si povšiml Ježíš, když do chrámové pokladnice vhodila své poslední mince, všechno, co měla (srov. *Lk 21,1–4*). Nevíme nic o majetku mudrců, kteří přišli z Východu, ale jejich výprava, riziko, které podstoupili, i jejich dary nám naznačují, že všechno, opravdu všechno, čím jsme a co máme, je třeba předložit Ježíši – který je sám nezměrným pokladem. Připomíná se nám tato spravedlnost založená na nezištnosti: obsahuje v sobě dávnou výzvu k novému uspořádání lidského soužití, k přerozdělení půdy a zdrojů, k navrácení „toho, co máme“ a „toho, kým jsme“ Božím snům, které jsou větší než naše.

6. ledna – Zjevení Páně

Vydat se na cestu a hledat

Evangelium (Mt 2,1–12) popisuje obrovskou radost mudrců z toho, že znovu uviděli hvězdu, ale také zděšení Heroda a celého Jeruzaléma nad jejich pátráním. Pokaždé, když je řeč o Božím zjevení, Písmo svaté neskrývá rozporuplné pocity: radost a zděšení, odpor a poslušnost, strach a touhu. (...) V Jeho přítomnosti nic nezůstává stejné jako dříve. To je počátek naděje. Bůh se zjevuje a nic nemůže zůstat nezměněno. Končí určitý druh klidu, který vede melancholiky k opakování: „Nic nového pod sluncem“ (Kaz 1,9). Začíná se cosi, na čem závisí přítomnost i budoucnost, jak ohlašuje prorok: „Vstaň, rozsviť se, Jeruzaléme, neboť vzešlo tvé světlo a Hospodinova velebnost září nad tebou“ (Iz 60,1).

(...) Je pro nás obzvláště závažnou otázkou duchovní hledání našich současníků, které je mnohem bohatší, než si možná dokážeme představit. Miliony z nich překročily práh církve. Co našli? Jaká srdce, jakou pozornost, jakou vzájemnost? Ano, mudrci tu jsou stále. Jsou to lidé, z nichž každý přistupuje na výzvu podstupovat svou vlastní cestu, lidé, kteří v našem neklidném světě, v mnoha ohledech odpudivém a nebezpečném, pociťují nutnost vydat se na cestu, hledat.

7. ledna

Do budoucnosti jinou cestou

Drazí, naděje, kterou hlásáme, musí být zakotvena v realitě: pochází z nebe, ale proto, aby zde, na zemi, vytvářela nové dějství. V darech tří králů vidíme to, co každý z nás může dát k dispozici společenství, co již nemůže držet pro sebe, ale může se o to podělit, aby Ježíš mohl růst mezi námi. Kéž roste Jeho království, kéž se v nás naplňují Jeho slova, kéž se cizinci a protivníci stanou bratry a sestrami, kéž místo nerovnosti zavládne spravedlivá rovnost a místo válečného průmyslu převládnu řemesla míru. Jako tvůrci naděje se vydejme do budoucnosti – jinou cestou (srov. Mt 2,12).

8. ledna

Rodí se křehké, co je svaté

Kolik epifanií – zjevení nám bylo dáno nebo vbrzku bude dáno! Je však zapotřebí bránit je před Herodovými úmysly, před strachem, který se vždy může proměnit v agresi. „Od času Jana Křtitele až po tuto chvíli nebeské království trpí násilí a násilníci je uchvacují.“ Tento tajemný Ježíšův výrok, zaznamenaný v Matoušově evangeliu (Mt 11,12), nás nutí k zamyšlení nad mnoha konflikty, jimiž lidé mohou odporovat, a dokonce útočit na tuto Novost, kterou Bůh připravil pro všechny. Milovat pokoj, usilovat o pokoj znamená chránit to, co je svaté, a právě proto se rodí malé, křehké, zranitelné jako dítě.

9. ledna

Nejsi vůbec nejmenší

Způsob, jakým se Ježíš setkával se všemi a všem dovoloval, aby se k němu přiblížili, nás učí účtě k tajemství srdcí, které dokáže přečíst pouze On. S ním se učíme vnímat znamení doby (srov. *Gaudium et spes*, 4). To je cosi, co není na prodej. Dítě, které uctívají mudrci (srov. *Mt* 2,1–12), je nedoce nitelné a nezměrné Dobro. Je Zjevením nezištnos ti. Nečeká na nás v prestižních „lokacích“, ale ve skromných podmínkách. „‘A ty, Betléme’ v judské zemi, nejsi vůbec ‘nejmenší mezi judskými před ními městy’“ (*Mt* 2,6). Kolik měst, kolik společen ství potřebuje slyšet: „Nejsi vůbec nejmenší.“ Ano, Pán nás stále překvapuje! Dává se najít. Jeho cesty nejsou našimi cestami a násilní lidé je nedokážou ovládnout, ani mocnosti tohoto světa je nemohou zatarasit. Odtud pramení obrovská radost mudrců, kteří opouštějí palác a chrám a vydávají se do Betléma: a tehdy znovu spatří hvězdu!

10. ledna

Pán se nechává najít, kde ho nečekáme

Když Pán vstupuje do dějin, vychází vstříc životu každého člověka s otevřeným a pokorným srdcem. Svým pohledem plným lásky hledá náš pohled a rozmlouvá s námi, zjevuje nám Slovo spásy. Boží Syn, jenž se stal člověkem, uskutečňuje pro všechny překvapivou možnost zahajující nový čas, jaký ani proroci neočekávali.

Toho si okamžitě všímá Jan Křtitel, který se Ježíše ptá: „Já bych měl být pokřtěn od tebe, a ty přicházíš ke mně?“ (Mt 3,14). Jako světlo v temnotách se Pán nechává najít tam, kde ho nečekáme: je Svatý mezi hříšníky, chce žít mezi námi, nijak se od nás nedistancuje, ale naopak plně přijímá vše, co je lidské. „Nyní to dovol,“ odpovídá Ježíš Janovi, „neboť tak se sluší, abychom naplnili vše, čeho si žádá spravedlnost“ (Mt 3,15 JB). O jaké spravedlnosti je řeč? O Boží spravedlnosti, která v Ježíšově křtu uskutečňuje naše ospravedlnění. Ve svém nekonečném milosrdenství nás Otec činí spravedlivými skrze svého Krista, jediného Spasitele všech.

11. ledna

Bere naše, dává svoje

Drazí, Bůh nehledí na svět z dálky, aniž by se dotýkal našeho života, našich bolestí a našich očekávání! Přichází mezi nás s moudrostí svého Slova, které se stalo tělem, a zapojuje nás do převapivého projektu lásky pro celé lidstvo.

Proto se Jan Křtitel, plný úžasu, ptá Ježíše: „Ty přicházíš ke mně?“ (*Mt 13,14*). Ano, ve své svatosti se Pán nechává pokřtít jako všichni hříšníci, aby zjevil nekonečné Boží milosrdenství. Jednorozený Syn, v němž jsme bratři a sestry, přichází totiž, aby sloužil, nikoli aby vládl, aby nás spasil, nikoli odsoudil. On je Kristus Vykupitel: Bere na sebe to, co je naše, včetně hříchu, a dává nám to, co je jeho, totiž milost nového a věčného života.

Svátost křtu uskutečňuje tuto událost v každém čase a místě a uvádí každého z nás do církve, která je Božím lidem, tvořeným muži a ženami všech národů a kultur, znovuzrozenými Jeho Duchem.

12. ledna

Sytit a uplatňovat svá charismata

Evangelizace, drazí bratři a sestry, není lidským podmaněním světa, ale nekonečnou milostí, která se šíří ze životů proměněných Božím královstvím. Je to cesta blahoslavenství, cesta, kterou kráčíme společně, v napětí mezi „již“ a „dosud ne“, lačníci a žízníci po spravedlnosti, chudí duchem, milosrdní, tiší, čistého srdce, tvůrci pokoje. Abychom následovali Ježíše na této cestě, kterou si zvolil, nepotřebujeme mocné podporovatele, světské kompromisy ani emocionální strategie. Evangelizace je Boží dílo, a pokud někdy prochází skrze nás, je to díky vazbám, které nám umožňuje. Buďte tedy hluboce spojeni s každou místní církví a farní komunitou, kde sytíte a uplatňujete svá charismata. Takto se svými biskupy a v součinnosti se všemi ostatními údy Kristova Těla pak budeme jednat v harmonické shodě.

13. ledna

Duch otevírá hranice

Duch otevírá hranice především v nás. Je to dar, který otevírá náš život lásce. A tato přítomnost Hospodina rozpouští naši tvrdost, uzavřenost, sobectví, strachy, které nás blokují, narcismus, který nás nutí točit se jen kolem sebe samých.

Duch Svatý přichází, aby nás vyzval k boji proti riziku života, který se ztrácí, pohlcen individualismem. Je smutné pozorovat, jak ve světě, kde se množí příležitosti k socializaci, paradoxně riskujeme, že budeme osamělejší, stále propojeni, ale neschopni „vytvářet sítě“, stále ponořeni do davu, ale přesto ztracení a osamělí cestovatelé.

Duch Boží nám však pomáhá objevit nový způsob, jak nahlížet na život a žít jej: otevírá nás setkání s námi samými za maskami, které nosíme; vede nás k setkání s Bohem a učí nás zakoušet jeho radost; přesvědčuje nás – podle slov Ježíše –, že pouze pokud setrváme v lásce, dostaneme také sílu zachovávat jeho slovo a být jím proměněni. Otevírá hranice v nás, aby se náš život stal prostorem, kde je místo pro všechny.